

GRONINGER

ALGEMEEN
VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT.

DAGBLAD
DE
EN OMMELANDEN.

De ADMINISTRATEUR van 's RIJKS SCHATKIST in de Provincie Groningen brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, gedurende de maanden OCTOBER, NOVEMBER en DECEMBER 1838, des Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, des voormiddags van 9 tot 12 uren, ten zijnen Kantore zullen worden UITBETAALD de GEWONE en BUITENGEWONE BURGERLIJKE, KERKELIJKE en MILITAIRE PENSIOENEN, over de derde drie maanden van dit loopende jaar, zullende een' aanvang nemen op DINGSdag, den 9 dezer, op vertoon van 'het CERTIFICAAT VAN INSCHRIJVING in het Grootboek der Pensioenen, en tegen overlegging van behoorlijk ingevulde ATTESTATIE DE VITA en KWITANTIE.

GRONINGEN
den 4 October 1838.De Administrateur voornoemd:
BUSCH.

Wordt geadverteerd, dat de LOTING voor de VAKKEN tot het PLAATSEN van VEE op de NAJAARS-BEESTENMARKT zal plaats hebben op ZATURDAG, den 20 October 1838, des namiddags te drie uren; alsmede op dienselfden tijd de LOTING voor de KRAMEN en TENTEN, welke volgens het Reglement zijn aangegeven.

RUSLAND.

ODESSA den 23 September.

De toerusting ten oorlog worden hier met onvermoeiden ijver voortgezet. Voor eenige dagen heeft eene groote wapenschenking over de bij Wosnezensk bijeen getrokken krijgsmagt plaats gehad. Een aanzienlijk getal oorlogsschepen van allen rang is naar de kust van Abasië vertrokken, om aan de daár bestaande blokkade de meest mogelijke kracht te geven. De verschillende korpsen troepen, die in het uitgestrekte zuiden des rijk's achtereenvolgend zijn aangekomen, bewegen zich langzaam in de richting van de uiterste grenzen. Men verkeert hier in eene gespannene gesteldheid, en ziet den uitslag van alle tot heden bestaande verwickelingen met ongeduld te gemoet. Rusland is te Konstantinopel door Groot-Brittannië verdrongen. De baron Ruckman, die gedurende de afwezenheid van den heer Butenief aldaar als zaakgelastigde fungeerde, schijnt geen vermoeden van den naderenden storm te hebben gehad, of ten minste niet in staat te zijn geweest, om de gevolgen daarvan te keer te gaan. Wij zijn voor het oogenblik de dupe geweest van Englands kunstgrepen; de toekomst zal dus moeten leeren of de heer Butenief zal weten te herstellen, wat de heer Ruckman heeft moeten zien gebeuren.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

FRANKFORT den 9 October.

Een Duitsch dagblad deelt, onder dagteekening van den 18 September, een bericht uit Konstantinopel mede, voor de eetheid waarvan het echter niet instaat, en volgens hetwelk tusschen Groot-Brittannië en de Porte eene of- en defensive alliantie tegen Perzië zoude zijn gesloten. Bevestigd zich dit gerucht, dan vermoeden velen, dat Rusland openlijk de partij van den Shah zal kiezen, en dat Perzië het tooneel van bloedige gebeurtenissen worden kan, van wier uitslag het zal afhangen, of de Engelsche, of de Russische invloed in dat Rijk de hovenhand zal behouden.

Volgens de verdere tijdingen uit de Turksche hoofdstad, bleef het zenden van troepen, zoowel naar Azië als naar de oevers van den Donau, steeds voortduren, en waren bevelen uitgevaardigd, om Schumla, Varna en Rutschuk in staat van tegenweer te stellen. In het Rijk's arsenaal heerschte de grootste drukte. De Engelsche, Fransche en Turksche eskaders, onder de admiraals *Stapford*, *Gallois* en *Achmed-Fewzi-pacha*, bevonden zich in de haven van Smirna en Vurla, en in die der naburige eilanden.

— *Mehmed-Ali* zoude aan de consuls der vier groote Mogendheden verklaard hebben, niets te begeeren, wat met de politieke belangen van Europa of de rust in het Oosten strijdig is, maar alleen, dat het lot zijner familie en aangenomene kinderen vóór zijnen dood beslist wierd; waarom hij op de erfelijkverklaring van zijn bewind aandringt, en dit doel langs den weg der onderhandelingen wenscht te bereiken. Mogt zulks echter onverhoopt mislukken, dan zoude hij weten, welke maatregelen hij te nemen had. Nog zoude hij zich bereid betoond hebben, om zich aan de bepalingen van het handelstraktaat tusschen Engeland, Frankrijk en Turkije te onderwerpen, mits hem vijf of zes jaren uitsstel gegeven wierden, welken tijd hij noodig had, om aan het bestuur zijner financiën eene andere organisatie te geven.

— In tegenspraak met andere berichten uit Berlijn, leest men thans in onderscheidene Duitsche dagbladen brieven uit die stad, waarin de meening wordt uitgedrukt, dat de laatste aanspraak van den Paus door de Pruisische regering op eene nadrukkelijke wijze zal beantwoord worden, en, indien de bemiddeling van Oostenrijk, welker uitslag men nog scheen te willen afwachten, geen gunstig gevolg mogt hebben, gewis tot meer afloeiende maatregelen zal doen overgaan. — In een' der bedoelde brieven wordt voorts gemeld, dat in Posen onderscheidene Roomschen, welke tot dus ver in gemengd huwelijk vreedzaam met hunne echtgenooten leefden, ter gelegenheid van de tegenwoordige kerkelijke berouwing, tot de Protestantsche Kerk zijn overgegaan.

— Van den 15den. Uit Gallicië schrijft men, in dato den 3 October, dat er te Krakau weder een moord uit partijwoede gepleegd is. Een Russische agent, die inzonderheid gebruikt werd, om zich aldaar ophoudende deserteurs en andere vluchtelingen op te sporen, of ook verdere diensten aan de residenten der beschermde Mogendheden te bewijzen, is met veertig dolksteken doorboord gevonden; het moordgeweer stak hem diep in het hart.

— Volgens brieven uit Rome, van het eind der maand September, heeft, na zware regens, bij Spoleto een bergval plaats gehad, na welken zich eene sterke zwaellucht verspreid heeft, zoodat sommigen vreezen, dat er een nieuwe vuurberg ontstaan zal.

— Bij het dorp Pfaffendorf, niet ver van de Saksische vesting Königstein, is den 2 dezer, des nachts, met een donderend geluid een geweldige rotswand ingestort, en nog een tweede dreigt te vallen. Hiervan is echter geen natuurverschijnsel de oorzaak geweest, maar ondermijning door het uitgraven van zand.

DUSSELDORP den 10 October.

Den maarschalk *Maison* en zijne gemalin, welke hun zomerverblijf op eene buitenplaats in deze provincie houden, waren heden in onze stad bijna een groot ongeluk overkomen. Zij reden in hun rijtuig de stad door, om bij den Regerings-president een bezoek af te leggen. De paarden werden schichtig, gingen aan het hollen, een van de voorwielen des rijtuigs geraakte los, en zoo werd het rijtuig met eene vreeselijke snelheid op drie wielen voortgetrokken. Hadde een bediende niet de tegenwoordigheid van geest gehad, om een der paarden bij den teugel te vatten, terwijl het andere uitgeput op den grond nederzeeg, zoo zoude dit voorval hoogst ongelukkige gevolgen hebben kunnen na zich slepen. De maarschalk en zijne gemalin zijn er met den schrik afgekomen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 8 October.

De heer *Hampton* heeft dezer dagen eene gevaarlijke proeve met de parachute genomen. De luchtbol bevatte nagenoeg 16,000 kniekie voetgas. Na eene proeven, waartoe men dacht, dat de voorstelling zich zoude bepalen, sneed de heer *Hampton*, in zijn bootje gezeten, plotseling het touw door, waarmede de bol aan den grond was gehecht. Dadelijk verbleef dezelve zich met eene schrikbarende snelheid, en tot eene hoogte van nagenoeg 7,000 voeten gekomen, ontplooidde de heer *Hampton* de parachute. Nu was de angst der toeschouwers onbeschrijfelijk. De bol draaide in het rond en steeg hooger: doch kwam nog veel vroeger neder, dan de parachute. Zonder het minste letsel bereikte de heer *Hampton* met de parachute den grond. De heeren *Rush* en *Green* zullen, naar men zegt, weldra eene proeve nemen, om met den luchtbol zoo hoog te stijgen, dat hunne ademhaling belemmerd wordt.

— Naar men verneemt, is donderdag morgen II. de leeuw van den heer *Amburgh*, terwijl die heer bezig was het dier tot eene nieuwe voorstelling in den circus

van Astley's théâtre af te rigten, op het tooneel onder de schouwspelers gesprongen, en zoude bijna ontsnapt zijn.

— Van den 9den. (Part. Corresp.) Van goederhand verneemt men, dat lord *Palmerston*, ofschoon tegenwoordig in de stad zijnde, nog niet gereed is met het beoefde antwoord aan den Koning der Nederlanden te geven, zoo dat hetzelfde, tot op dit oogenblik toe, nog niet afgevaardigd is. Zijn lordschap, aan zijne belofte herinnerd, is genoodzaakt geweest zich te verontschuldigen met de achterlijkheid van Frankrijk, hetwelk tot hiertoe deszelfs laatste gevoelens nog niet ingezonden heeft, ofschoon men het elken dag te verwachten heeft. Men verneemt van degenen, die zijn lordschap omringen, dat hij nog in dezelfde stemming is, als welke ik u in mijn' vorigen beschreven heb, dat is, verlangende een einde aan de zaak te maken en een weinig ontvreden op België, wegens deszelfs eindelooze chicanes. Het is niet onwaarschijnlijk, dat men van de zijde van Frankrijk deze stemming van den Engelschen minister eerst wil laten voorbijgaan, alvorens hem in staat te stellen, het antwoord van de Conferentie op te maken; en in dit geval is het te vreezen, dat de Hollandsche natie, welke waarschijnlijk in de aanspraak van den troon, bij de opening van de Staten-Generaal, een stellig bericht van het resultaat der werkzaamheden van de Conferentie verwacht, van nieuws zal ondervinden, dat deze zaak eene onuitputtelijke bron van teleurstellingen is.

— (Part. Corresp.) De tijding, dat de verlovings tusschen den Erfprins van Oranje en eene Prinses uit het eerste huwelijk van Z. M. den Koning van Wurtemberg als nu bepaald is, en eerlang zal plaats hebben, heeft ook alhier, waar men zoo innig en hartelijk deelneemt aan de gebeurtenissen van het huis van Oranje, en men voor den edelen Koning van Wurtemberg en deszelfs dochter den meesten eerbied koestert, veel vreugde gegeven; men hoopt, dat deze heugelijke gebeurtenis ook veel zal bijdragen, om de reeds gevorderde levensjaren van den geachten Koning *Willem* te verangename.

— Van den 10den. Hetgene tegenwoordig in de kolonie New-Foundland omgaat, trekt, terwijl het van tijd tot tijd de kolommen onzer dagbladen opvult, niet weinig de aandacht der staatkundigen in dit Koninkrijk. Volgens de berichten, bestaat aldaar eene factie, welke, gebruik makende van de liberale instellingen van Engeland en van de toegevendheid van het tegenwoordig ministerie, niets minder ten doel heeft, dan die kolonie aan Engeland te ontrukken. Men herinnert zich, dat, bijna gelijktijdig met het doorgaan der Iersche reformbill, de kolonie van New-Foundland van het Engelsche ministerie eene liberale constitutie verkreeg. Bij deze constitutie werd eene vertegenwoordigende vergadering ingesteld, op zoodanige wijze te verkiezen, dat een algemeen stemrecht naauwelijks uitgebreider had kunnen zijn. Van deze gelegenheid gebruik makende, wierpen de Roomsche geestelijken, welke zich aldaar in menigte bevinden, zich in de politiek, en, hunne broederen in Ierland in niets toegevend, slaagden zij in zoo verre, dat zij in de vertegenwoordigende vergadering de meerderheid verkregen. Dit gewonnen hebbende, werd hun eerste aanval tegen de regterlijke magt gerigt. De opperreger (chief justice) weigerde zich bij huone partij te voegen, en men zond derhalve eene heugige memorie van wege de vertegenwoordigende vergadering naar Engeland, waarbij zijne afzetting werd gevorderd. De kabinetsraad alhier, de grieven tegen dezen magistraatspersoon onderzocht hebbende, verklaarde dezelve valsch en ongegrond, doch besloot, *mirabile dictu*, dat hij, in de gegeven omstandigheden (dat is uit aanmerking van de partij, welke de overhand heeft), zijne plaats niet langer konde bekleeden. Over dit nieuws zong men in de kolonie een Te Deum in de kerken, en na hetzelfde werd van het hoog altaar de afgezette opperreger plegtig in den ban gedaan. Nu gaf men zich over aan de buitensporigste beleedigingen en onderdrukkingen der andersdenkenden.

— Men schrijft uit Liverpool, van den 7 October:

Gisteren avond is in een der pakhuizen nabij het dok brand ontstaan, waarschijnlijk door de onvoorzigtigheid van een' der werklieden, die eene pijp heeft gerookt op eene plaats, waar halen katoen lagen. Reeds zijn vijf groote pakhuizen en de daarin aanwezige goederen verbrand; voorloopig schat men de schade op 200,000 p. st. (£2,400,000); doch bij het vertrek van den post was men het vuur nog niet meester. De verbrande goederen bestonden meerendeels uit katoen, indigo, gom en thee; vele dier goederen waren voor Antwerpsche rekening gekocht en lagen ter verzending gereed. De schepen, welke in de kom van Waterloo lagen, waren in groot gevaar; reeds de uiterste punt der boegspriet van het schip *Jacob Pennel* had vuur gevat, en is het want van den *Constitutionnel* voor een oogenblik in brand geweest. De loodshoot no. 3 heeft veel door het vuur geleden.

— Van den 11den. Het Parlement is heden op de gebruikelijke wijze verder prorogeed tot den 4 December.

— Uit het heden bekend gemaakte rapport, omtrent den staat der openbare geldmiddelen, blijkt, dat er eene aanzienlijke vermeerdering van inkomsten gedurende de laatste drie maanden was.

— Een aantal voornamen Engelsche en Schotsche familiën is te Londen aangekomen met het voornemen, zich naar het vasteland te begeven, om er den winter door te brengen.

— In Ierland bereidt zich de bevolking voor tot het houden van meetings, ten einde de algeheele afschaffing der tienden te vragen. In eene dezer meetings, welke reeds plaats heeft gehad, heeft men den heer *O'Connell* verweten, zich verbonden te hebben, om van het Parlement de afschaffing der tienden te vorderen; terwijl hij bij de stemming over dit onderwerp er tegen had gestemd.

— De dahlia's zijn door de bloemliefhebbers in Engeland dit jaar zoo gezocht, dat dezelve met 30, 40 en zelfs met 50 guinees betaald worden.

FRANKRIJK.

PARIJS den 9 October.

De Parijssche *Constitutionnel* zegt, van zijnen correspondent te Amsterdam de onderstaande nota te hebben ontvangen, welke, naar het voorgeven van gemeld blad, door den Oostenrijkschen gezant bij het kabinet van 's Gravenhage zoude zijn ingediend.

» De drie vertegenwoordigers der Noordsche Mogendheden hebben op eene beslissing aangedrongen, waarbij de bepalingen van het traktaat der 24 artikelen, betreffende de territoriale kwestie, zouden worden gehandhaafd. Frankrijk en Engeland, die, vóór de schorsing der werkzaamheden van de Conferentie, in deze handhaving schenen te zullen toestemmen, hebben de ingeviegen van vorst *Leopold* ontvangen, en zich beijverd, om de drie andere Mogendheden te overtuigen, dat deze kwestie moest herzien worden. Maar de twee Mogendheden, toegevend aan het getal, en gehonden door de bepaling, om alles bij volstrekte meerderheid van stemmen te beslissen, hebben moeten zwichten. Dien ten gevolge, is het thans boven allen twijfel, dat er geene wijzigingen in de 24 artikelen, ten aanzien der territoriale kwestie, zullen gebragt worden. Men heeft insgelijks eene voorloopige beslissing omtrent de schuld genomen. Eene vermindering van ten minste een vierde zal er plaats hebben op de sommen, welke door België zullen betaald worden. Derhalve kan men, zoo van den kant van België als van dien van Holland, talloze reclamatiën verwachten. Het vastgestelde beginsel, betreffende de handhaving van de territoriale bezittingen is echter maar denkbeeldig, en zal er nog veel tijd verlopen, alvorens men tot deze uitkomst zal geraken.

— De brug te Beaulieu, over de Dordogne gelegen, welke hoogst voordeeligh voor die stad zoude zijn, met betrekking tot de gemeenschap van Auvergne met het departement, heeft de proeve, maandag l.l. genomen, niet kunnen doornemen. Zij mogt niet goedgekeurd of gebruikt worden, dan na eene zwaarte van 200,000 kilogrammes te hebben getragen. Aan het bepaalde gewicht ontbraken slechts 3,000 kilogrammes, toen men ontwaarde, dat eene der zuilen aan het einde, en eene andere in het midden van de brug scheurden. Terstond verwijderde zich de zamengevloede menigte, en de bestuurder der werkzaamheden had naauwelijks de brug verlaten, of de beide zuilen en de brug zelve stortten in.

— Van de grenzen van Navarre schrijft men, den 4 Oct.: De generaal *Diego Leon*,

die den 2den te Logrono van Puenta la Reina was aangekomen, heeft *Garcia* aangetast, die zich te Perdon en te Legarda met 9 Carlistische bataljons bevond. Hij heeft zulks met zoo veel ijver bewerkstelligd, dat de Carlisten de nederlaag hebben geleden, hen tot Echauri achtervolgende, zonder dat de Agra hem zulks belet heeft. De generaal *Leon* werd dienzelfden dag te Pampeluna verwacht, doch hij is te Echauri gebleven, om den buit der Carlisten bijeen te verzamelen, en de brug, die zij eenige dagen te voren bij Betelu hadden opgeslagen, te doen verbranden.

Van den 30den. Uit Bayonne wordt, van den 6 October, het volgende geschreven:

Men spreekt hier van een afgrijpselijk gevecht tusschen de legerafdeeling van *Pardinas* en de troepen van *Cabrera*; het Christinokorps moet genoegzaam geheel vernietigd zijn geworden. Brieven uit Saragossa van eergisteren leveren dienaangaande nog de volgende bijzonderheden. Eene officiële kennisgeving van den gouverneur van Caspe aan den generaal *San Miguel* meldt, dat *Cabrera* tusschen Caspe en Maella onverhoeds op de vijf bataljons en de twee eskadrons van *Pardinas* aanviel en dezelve eene volmaakte nederlaag toebragt. Slechts zeer weinigen moeten de slagting zijn ontkomen. Generaal *Pardinas* en verscheidene officieren zijn gesneuveld. Op het bekend werden dezer tijding te Saragossa geraakte de bevolking in gisting en begon te roepen: *weg met de ministers!* Ten gevolge van deze gesteldheid der gemoeiden, werd het geschut der vesting tegen de huizen en naar de straten der stad gekeerd.

Espartero bevindt zich nog altijd te Villarcayo en *Marotto* in de Encartaciones.

De posthede tusschen Madrid en Saragossa is door de Carlisten opgeligt en de brievenzak verbrand.

Van den 31den. Het *Journal des Débats*, op de Zwitsersche aangelegenheden terug komende, beweert, dat Frankrijk alle reden heeft, om zich met het antwoord van den Bond tevreden te houden, en dat alsnu de geschillen met Zwitserland als geëindigd kunnen beschouwd worden. Van eenen anderen kant schijnt het stellig, dat de troepenbewegingen in het zuiden van Frankrijk, en langs de Zwitsersche grenzen vooreerst geen verder voortgang zullen hebben. Naar men wil, moet de Fransche Regering er van afgezien hebben, om een nader besluit van den Bond, ten aanzien van prins *Lodewijk Bonaparte*, te verkrijgen.

Het Zwitsersche dagblad *le Fédéral* berigt als stellig, dat de Regering van het kanton Aargau, op aanzoek van het eed-genootschappelijk bewind, aan prins *Lodewijk Bonaparte* een paspoort heeft verleend, om zich door Duitschland en Holland naar Engeland te kunnen begeven. Dit paspoort is onmiddellijk door den Engelschen gezant gevisceerd geworden. De genoemde prins wordt daarin aangeduid als te Parijs geboren en te Arenenberg gedomicilieerd te zijn.

Gisteren avond hebben de studenten van de geneeskundige faculteit (*de l'Ecole de Médecine*) veel ergernis gegeven. Zij waren onderling op de straat handgemeen, waarbij de zwakste partij de nederlaag leed. De omstanders wilden de vechters vaneen scheiden, doch met een slecht gevolg, daar de beide partijen (*les battans et les battus*) op hen aanvielen. De soldaten werden geroepen en deze bragten eenige der vechters naar de wach. Aldaar zijnde, werden de meubelen en glazen vernield en de officieren beleedigd. Eenige studenten hebben reeds een verhoor ondergaan.

De rooverijen duren in Parijs voort. Dezen nacht zijn drie dieven ingebroken bij den wijnkooper *Faillant*, *rue Haumerie*, 13, hebben hem den mond met een doek toegebonden en de voeten en handen aan de 4 hoeken van zijn leddekant gebonden, waarop zij 2,500 fr. aan geld en andere goederen hebben geroofd. Des morgens vonden de bureu den heer *Faillant* bijna verstikt.

Te St. Béat (Haute Garonne) is eene ongehuwde dochter, *Maria Priou*, in den ouderdom van 158 jaren overleden. Zij was in 1680 geboren; toen zij stierf, woog zij slechts 42 ponden.

BELGIE.

BRUSSEL den 11 October.

In eene der kolenmijnen, in den omtrek van Charleroi, heeft men, op eene diepte van 1,100 voeten, eenen fossiel palmboom ontdekt. Dezelve stond overeind en de wortelen waren verscheidene voeten diep in den grond geschoten; de stam had eene dikte in doorsnede van 36 duimen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 11 October.

Z. M. heeft eene som uit 's Rijks kas toegestaan tot aankopen uit de boekverzameling van wijlen den hoogleeraar *Reuvens*, ten behoeve van de hogeschool te Leiden en van het Rijks athenaeum te Franeker.

De burggraaf *Du Bus de Gisignies*, oud-kommissaris-generaal van Z. M. den Koning in de Oostindiën, bevindt zich sedert eenige dagen in deze residentie.

Van den 32den. Bepaaldelijk in het belang van elk en een iegelijk, buiten deze residentie woonachtig, vermeenmen wij geene ondiens te doen met te berigten, dat, ten gevolge van gemaakte bepalingen door of op last van Z. Exc. den heer secretaris van Staat, de informatiën omtrent verzoekschriften, aan den Koning ingediend, voortaan bij het departement der staatssecretarij niet meer elken dag der week zullen kunnen gegeven worden, maar dat daarvoor alleen bestemd zullen zijn de Dingsdag en Donderdag, des morgens van elf tot een uur.

Aan de Hervormde Gemeente te Purmerland is door Z. M. eene subsidie toegestaan tot herstel van hun tegenwoordig kerkgebouw, of tot opbouw eener nieuwe kerk, ten einde in de gelegenheid te zijn, hunne openbare eeredienst op eene voegzame wijze uit te oefenen.

Gisteren heeft Z. K. H. Prins *Frederik Hendrik*, derde zoon van Z. K. H. den Prins van Oranje, op de hofstede Valkenbosch, op den Loosduinschen weg gelegen, en aan Z. K. H. den Kroonprins toebehoorende, eene vischpartij gehouden. Z. K. H. had, ter bijwoning van dit partijje, genoodigd de jonge heeren *H. H. van Gogh* en *J. A. van Gogh*, zonen van den heer *A. van Gogh*, Jz., eigenaar van den houtzaagmolen *Willem de Eerste*, mede aan den Loosduinschen weg gelegen. De rentmeester van Leersum nam aan deze uitspanning deel, welke in vrolijkheid en genoeg afleef.

Van den 34den. HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik der Nederlanden* worden, van Berlijn, heden in deze residentie verwacht. Z. K. H. de Prins zal morgen, bij de plegtige opening van de gewone vergadering der Staten-Generaal, tegenwoordig zijn. Reeds vele leden van de beide Kamers der Staten-Generaal zijn, ter bijwoning van die plegtigheid, in deze residentie aangekomen. Ook is er eene eskorte kurassiers der residentie binnengerukt, om, te dier gelegenheid, in de residentie dienst te doen, en de detachementen uit te maken, welke den trein, waarmede Z. M. de Koning zich naar de vergaderzaal der Tweede Kamer zal begeven, vooraf te gaan en te besluiten.

Op grond, dat omtrent de vermelding der *bevoegde autoriteiten*, tot het afgeven van de attestatiën de vita, in de ministeriële dispositie van den 31 Augustus l.l., bij verschillende klassikale besturen een misverstand schijnt te bestaan, is door Z. Exc. den minister van Staat, belast met de generale directie voor de zaken der Hervormde kerk, enz., met referie voor het overige aan genoemde beschikking, te kennen gegeven, dat door de *bevoegde autoriteit* verstaan wordt de *burgemeester* of officier van den burgerlijken stand der plaats, alwaar de gepensioneerden woonachtig zijn.

Naar men verzekert, zoude, bij de voordragten en voorzieningen van financiëlen aard, welke aan de Kamers zouden worden gedaan, ook deze behooren, dat de accijns op de steenkolen eenige verhooging zoude ondergaan.

De storm uit het Noordwesten heeft jongstleden Vrijdag avond, een half uur afstands van het dorp ter Heijde, een vreemd vaartuig doen stranden. De equipage is, op den stuurman en een der matrozen na, verdronken. Dezelve had zich in de sloep begeven en kwam daarmede om. Zoo deze ongelukkigen op het schip verbleven waren, zouden zij hun leven behouden hebben; maar de angst scheen hen te hebben overmeesterd, en deed hun de gelegenheid, om van het schip gered te worden, missen. Het schip, zijnde een schooner, en genoemd *de Insurgent*, kwam uit de Oostzee en was bestemd naar Antwerpen. De lading bestond uit lijnzaad; dezelve zal geheel verloren zijn, daar het schip reeds vol water is gelopen. De naam van den kapitein is *Molenaar*; hij is, met vijf matrozen, eene prooi der golven geworden.

AMSTERDAM den 11 October.

Men verneemt, dat men sedert eenige dagen zich bezig houdt met het daarstellen eener maatschappij, ten doel hebbende het invoeren van geregeld loopende Omnibussen, in alle rigtingen door de stad Amsterdam en omstreken, op hetzelfde plan als tegenwoordig te Londen in werking is. Naar men zegt, zal de vracht zoodanig matig worden gesteld (men wil weten 15 cents per persoon), dat men grooten bijval durft verwachten, en is een uit Londen thans alhier zich bevindende mechanicus met de voorbereidende werkzaamheden belast.

Van den 33den. De *Staats-Courant* van heden behelst het programma voor de opening van de gewone vergadering der Staten-Generaal op aanstaanden Maandag. Z. M. zal te 1 uur met den volgende trein van het paleis afrijden: a. Een kommando kavallerie; b. De Hof-Fourier en twee rijknechts te paard; c. De Kamerheer-Ceremoniemeester, rijdende in eene koets met twee paarden bespannen, gaande

een lakkei naast ieder portier; d. Acht Kamerheeren van Z. M., in twee hofkoetsen, ieder met zes paarden bespannen, gaande naast ieder portier twee lakkeijen. De Heeren Kamerheeren zullen zich volgens hunnen rang plaatsen, de jongste vooruit rijdende; e. De Groot-Officieren van 's Konings Huis, gezeten in twee koetsen met zes paarden bespannen, gaande twee lakkeijen naast ieder portier; f. Z. K. H. de Erfprins van Oranje, met den Generaal-Majoor *Bagelaar*, tegen over Hoogstendelzen gezeten, in eene koets met zes paarden bespannen, gaande naast de paarden, aan elke zijde, drie lakkeijen. Naast de koets de Adjutant van Z. K. H.; g. Een Onder-Stalmeester met vier Pages te paard; h. Z. M. de Koning, en HH. KK. HH. de Prins van Oranje en Prins *Frederik der Nederlanden*, tegenover Hoogstendelzen gezeten, in eene koets met acht paarden bespannen; voor op de koets vier Pages, en naast de paarden, aan elke zijde, een jager en twee lakkeijen. Naast het portier der koets, aan de linkerzijde, de Gouverneur der residentie; voorts naast de koets de Adjutanten van den Koning en HH. KK. HH. te paard; i. Een kommando kavallerie tot sluiting van den trein.

De Koning in de vergaderzaal gekomen zijnde, plaatsen zich de Groot-Officieren van 's Konings Huis en de Gouverneur der residentie achter Zr. Ms. zitplaats; de Kamerheeren, de Generaal-Majoor *Bagelaar* en de Adjutanten ter regter en linker zijde van den Troon, de Kamerheer Ceremoniemeester wat voorwaarts, ter regter zijde, de Pages gaan zitten op de voorste treden van den Troon. De Koninklijke Prinsen zittent ter regter en linker zijde van Z. M.

Uit het bovengemelde programma van de opening van de gewone vergadering der Staten-Generaal blijkt, dat hetzelfde eene groote verandering heeft ondergaan, voor zoo verre ook Z. K. H. de Erfprins van Oranje aan deze plegtigheid deel zal nemen. In de vergaderzaal der Tweede Kamer zelve is dienvolgens ook naast de zitplaats van Z. K. H. den Prins van Oranje, ter regter zijde van den Troon, eene nieuwe zitplaats daargesteld voor Z. K. H. den Erfprins van Oranje.

Voorts blijkt uit het programma, dat er op gerekend wordt, dat ook Z. K. H. Prins *Frederik* aanstaanden Maandag tegenwoordig zal zijn, zoodat Hoogstd. dan ook morgen of overmorgen, van zijne reize naar Berlijn in deze Hofstad zal moeten terug keeren.

Men schrijft ons uit den Helder, onder dagteekening van den 11 Oct., het volgende:

Rouw en smart waren rond in het verarmde Huisduinen. Heden morgen is een sloop, niet verre van den wal, door eenen golfslag het onderste boven geworpen. Dezelve was bemand met de volgende personen: *P. Kloeren*, *H. Veel*, *J. en J. de Jong*, *A. Kuen*, *W. Verhaar* en *R. de Jager*. Vier derzelven werden oogenblikkelijk onder de sloop bedolven; de drie overigen trachten op de omgekeerde kiel den wal te bereiken; slechts een' mogt dit gelukken. Zes vonden hunne dood in de golven. Vier weduwen, en daaronder eene zwangere vrouw, en vijftien kinderen mengen hunne weeklagten met den loeienden storm, hunne tranen met de meêdoogenlooze baren, die hun zelfs het zielloos overschot hunner dierbaren weigeren.

Eenige jaren werd Huisduinen, dat de ramp van 1826 nog niet vergeten is, gespaard. Vreesselijk is het offer, dat het woeste element op dezen dag heeft weggesleept. Er waren onder de gevallen, die menigen natuurgenoet aan een wis verderf ontruikt hebben. Zullen hunne weduwen en weezen, van steun en bestaan beroofd, als de winterkoude rijpt en prangt, hulpeloos schreien? Neen, dat gelooven wij niet.

Van den 34den. De heden ontvangene Fransche dagbladen behelzen niets van wezenlijk belang. Men heeft uit Lucern berigten tot den 9 October, volgens welke de Landdag een besluit heeft genomen, om voorloopig twee observatiekorpsen van omtrent 20,000 man te formeren, ten einde op alle gebeurtenissen voorbereid te zijn; voorts worden de verschillende kantons uitgenoodigd, om hunne respectieve contingenten op eenen zoodanigen voet te brengen, dat, wanneer de omstandigheden zulks mogten vereischen, dezelve terstond gereed zijn, om te velde te trekken. De dag voor de volgende zitting van den Landdag is niet bepaald.

Z. M. de Koning heeft dezer dagen goedgekeurd een reglement voor opmaling van water door de molens in het Winsumer en Schaphalster Zijlvest, in de provincie Groningen.

AARLANDERVEEN (Zuid-Holland) den 9 October.

In den vroegen nacht van heden werden de ingezetenen dezer gemeente op een treurige wijze gewekt door het ontstaan van eenen vreesselijken brand op de woning van den heer *D. van Leeuwen*, Lz., gelegen in het Noordeinde van Aarlanderveen. Niettegenstaande de onvermoeidste pogingen van de hoofden en spuitgasten der vier binnen deze gemeente zich bevindende brandspuiten, nam dezelve spoedig zoodanig in bevigheid toe, dat de bouwmanwoning, twee schuren, benevens vijf volgeladene hooi- en korenbergen in minder dan vijf uren tijds geheel verbrandden. Ofschoon de bouwmanwoning eenigermate voor brandschade was verzekerd, was zulks echter ongelukkig niet het geval met de veldvruchten, en is derhalve de aanzienlijke voorraad van voorn. eigenaar geheel verbrand, en zijne gelede schade zeer groot. Voor de vriendelijk aangeboden hulp van naburige gemeenten heeft het Bestuur gemeend ditmaal te moeten bedanken, daar voorn. vier brandspuiten voldoende werkten, om bij het gunstige stille weder de belendende gebouwen te bewaren en den brand te blusschen.

Hoe treurig voor den eigenaar en de gemeente dit onheil ook zij, moet men echter Gods groote goedheid dankbaar loven, daar, bij weinig meerder winds, de gehele plaats eene prooi der vlammen had kunnen worden.

UTRECHT den 14 October.

Heden zijn HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik der Nederlanden* deze stad gepasseerd, zich naar 's Hage begevende. Prins *Frederik* zal, als gewoonlijk, morgen de opening der zitting bijwonen.

ZWOLLE den 8 October.

Ten gevolge van het uitgeschreven programma voor het plan van een paleis van justitie te Zwolle zijn bij de Gedeputeerde Staten van Overijssel elf ontwerpen ingekomen. Een derzelven uitgekozen zijnde, werd de vervaardiger daarvan bevonden te zijn de heer *E. L. de Coninck*, te 's Gravenhage, aan wien de daarvoor uitgeloofde prijs van driehonderd guldens is toegekend.

LEEUWARDEN den 11 October.

Het Kiezers-Collegie dezer stad heeft tot leden van den Fdel Achtbaren Raad benoemd: de heeren *mr. G. L. Feijens* en *mr. A. Dorkhout*, en zulks ter vervanging der opengevallene plaatsen, ontstaan door het overlijden van de heeren *Joh. Romkes* en *C. Kuipers*.

GRONINGEN den 15 October.

De dag, waarop de Hoogeschool haren tweehonderd vijftiengsten jaarkring intrad, werd ook van wege de Heeren Studenten feestelijk gevierd. Na daartoe gunstiglijk verlof te hebben verkregen van de Edel Achtbare Regering dezer Stad, lieten zij door den bekwamen kunst-vuurwerkmaker *P. L. van der Brugh*, van Amsterdam, schoone Vuurwerken afsteken op de Grootte Markt, tegenover hunne Societeit. Talrijke aanschouwers waren tegenwoordig, schoon een aanhoudende regen dit schouwspel minder aanlokkelijk maakte; en alhoewel een vrij sterke wind niet dienstig was, om de schoonheid der Vuurwerken te verhoogen, trokken deze echter algemeen de aandacht tot zich, en droegen ieders goedkeuring weg. Bovenal verdient vermelding de prachtige tempel van Minerva, waarmede het geheel besloten werd. Deze was versierd met een beeld der godin, en prijkte met het op dien dag toepasselijk devies:

Vivant Rector et Senatus Academiae Groninganae.

Nadat dezelve eerst in Grieksch en daarna in Bengaalsch vuur was te voorschijn gekomen, werd hij eindelijk door een heerlijk purperrood vuur verlicht, hetwelk de geheele markt met eenen rooden gloed bedekte.

De Hoogleeraren deden dien avond aan de Studenten het genoegen, op daartoe gedane uitnoodiging, met eene aanzienlijke Vrouwen-schaar, gebruik te maken van het lokaal der Societeit *Mutua Fides*.

Verder bragten de Studenten dezen, voor iederen voorstander van wetenschap en letteren, zoo gewigtigen dag in gepaste vreugde door op hun kort te voren nieuw ingerigt societeits-lokaal.

Wij kunnen met genoegen melden, dat de weleerw. zeer gel. heer *L. Schukking*, predikant te Zuidwolde (in Drenthe), het beroep ter dezer stede heeft aangenomen; wegens de nabijheid vertrouwen wij, dat Z. W. E. weldra tofons zal overkomen, en de bestaande vacature daardoor weder zal worden vervuld.

APPINGEDAM den 10 October.

Heden had de plegtige inwijding plaats van de Roomsche-Katholieke Kerk alhier, welke uit eene door den Koning gunstiglijk verleende subsidie onlangs aanmerkelijk was vergroot en verfraaid geworden. Nadat de inwijding des morgens te 8 uren door den hoogerwaarden heer *J. B. Priester*, Aarts-priester te Groningen, was gevierd, werd te 9 uren voor eene talrijke vergadering van aanschouwers en toeboorders, van verschillende gezindheden te zamengevlooid, het misoffer opgedragen door denzelfden Priester, bijgestaan door de heeren *D. A. Wreeman*, *E. Crone* en *J. van Lammeren*, Pastoors te Appingedam, Groningen en Delfzijl, de eerste als Index, de laatsten als Diakenen, bij welke gelegenheid gedurig eene schoone en treffende koor-muziek en gezang werd gehoord en door den heer *Crone*

